

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2016 r. , w sprawie I C 592/16 Sąd Rejonowy w Zgierzu oddalił powództwo M. W. skierowane przeciwko A. W. o zapłatę kwoty 21.784,63 zł i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 4.800 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił , że w dniu 25 października 2002 r. strony zawarły związek małżeński. Powód prowadził działalność gospodarczą. Pozwana pracowała przez pierwsze 3 lata małżeństwa, przed urodzeniem się dziecka stron. W dniu 27 listopada 2009 r. A. W. zawarła z Powiatowym Urzędem Pracy w Z. umowę nr UmPDz. 85/ (...)/09 o przyznanie z funduszu pracy jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie 18.120 zł. Pozwana założyła (...) -art (...) z siedzibą w Z.. Siedzibą jej firmy był adres zamieszkania pozwanej. Wyposażenie firmy pozwana opłaciła ze środków uzyskanych z dofinansowania z Urzędu Pracy. Powód prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) sp. z o.o. z siedzibą w Z. oraz firmę (...), M. W. z siedzibą w Z.. Biuro mieściło się w Z. na ul. (...). Zatrudniony był również na umowę o pracę w (...) sp. z o.o. Z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w kwocie ponad 10.000 zł netto miesięcznie. Stałe miesięczne wydatki stron wynosiły ok. 2.000-3.000 zł. W lipcu 2011 r. powód założył własną firmę (...). Zrezygnował z pracy w (...) sp. z o.o. Pod koniec 2011 r. zakończył działalność w spółce (...), M. W.. W dniu 22 lipca 2011 r. M. W. złożył wniosek o zawarcie umowy kredytu gotówkowego z (...) Bankiem (...) S.A. na cel inwestycyjny. Bank udzielił powodowi kredytu w kwocie 52.000 zł na okres 60 miesięcy. Pozwana wyraziła zgodę na zawarcie powyższej umowy. W dniu 22 lipca 2011 r. M. W. i A. W. zawarli z (...) Bankiem (...) S.A. również umowę kredytu odnawialnego na cele konsumpcyjne w formie limitu kredytowego w kwocie 15.000 zł. Kredyt w kwocie 52.000 zł wpłynął na wspólne konto stron w (...) Banku (...) S.A. numer (...). Powód wypłacił z konta kredytu kwotę 40.000 zł w okresie od 2 sierpnia 2011 r. do 2 września 2011 r. Środki z kredytu zostały przeznaczone na działalność powoda, m.in. na nowo powstałą Nero (...), w tym na remont lokalu na ul. (...), gdzie mieściła się siedziba firmy. Środki z kredytu nie zostały przeznaczone na zaspokojenie zwykłych potrzeb rodziny. Pozwana również podnajmowała lokal na ul. (...) przez 3 miesiące od października 2011 r. do stycznia 2012 r. Część środków w kwocie ok. 10.000 zł przeznaczona została na spłatę długów związanych z prowadzoną przez powoda działalnością gospodarczą. (...) sp. z o.o. w 2011 r. przyniosła łącznie zysk w kwocie 46.541 zł. M. W. osiągnął w 2011 r. dochód w wysokości 92.216,02 zł ze stosunku pracy oraz 30.433,27 zł z działalności gospodarczej. Dochód w spółce (...) s.c. A. C., M. W. wyniósł 12.897,41 zł. Firma prowadzona przez A. W. w 2011 r. przyniosła stratę w wysokości 125,52 zł. W 2011 r. strony nie miały większych wydatków. W październiku 2011 r. wpłacili 500 zł zaliczki na wyjazd do W.. Resztę ceny uścili po połowie w 2012 r. W dniu 14 grudnia 2011 r. M. W. i A. W. ustanowili rozdzielność majątkową. Powód spłacał zaciągnięty kredyt. W dniu 13 listopada 2014 r. (...) Bank (...) S.A. wystąpiła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi J. K. w sprawie Km 11601/14 o egzekucję kwoty 11.882,99 zł z odsetkami umownymi oraz kosztów postępowania z tytułu niespłaconego kredytu. Komornik zajął rachunek bankowy dłużnika. W toku postępowania komornik wyegzekwował ok. 60 zł. Wyrokiem z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie II C 89/12 Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał przez rozwód związek małżeński stron. W punkcie 5 wyroku Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodzi: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w Z. na ul. (...), nieruchomość położona w Z. na ul. (...), samochód osobowy N. (...), samochód osobowy A. R. 147 1.9 (...), udziały w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w Z., firma (...) z siedzibą w Z., firma W-art (...) z siedzibą w Z.. Sąd dokonał podziału majątku stron w ten sposób, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w Z. na ul. (...), samochód osobowy A. R. 147 1.9 (...) oraz firmę W-art (...) z siedzibą w Z. przyznał na własność A. W., zaś pozostałe składniki M. W. ze spłatą A. W. w kwocie 20.000 zł tytułem wyrównania wartości udziałów. W trakcie sądowego podziału majątku powód nie zgłosił roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie z tytułu spłaconego kredytu. Pismem z dnia 12 listopada 2015 r. powód wezwał A. W. do zapłaty kwoty 21.748,63 zł w terminie do dnia 30 listopada 2015 r.

Dokonawszy takich ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy zważył, że powód podstawę swojego roszczenia upatruje w przepisie art. 30 k.r.o. ewentualnie art. 45 § 1 k.r.o. Jak stanowi przepis art. 30 § 1 k.r.o. , oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokajania

zwykłych potrzeb rodziny. W wyroku z dnia 22 września 1966 r., w sprawie I CR 544/66 Sąd Najwyższy wskazał, że przez zobowiązanie zaciągnięte w sprawach wynikających z zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny (art. 30 § 1 k.r.o.) należy rozumieć tylko te zobowiązania, które odnoszą się do normalnych codziennych potrzeb rodziny, wymagających bezwzględnie zaspokojenia bez potrzeby podejmowania przez małżonków specjalnych decyzji. Wszelkie inne zobowiązania - zwłaszcza dotyczące większych zakupów ratalnych, nie dające się zakwalifikować pod pojęcie "zwykłych" potrzeb rodziny - zaciągnięte przez jednego małżonka nie rodzą odpowiedzialności solidarnej drugiego małżonka. W wyroku z dnia 5 sierpnia 2005 r. (II CK 9/05) Sąd Najwyższy wskazał, iż pomiędzy zakupem rzeczy potrzebnych do rozwoju prowadzonej działalności gospodarczej, a uzyskaniem przychodu z działalności gospodarczej, a następnie przeznaczeniem części zysku jaki z tej działalności prowadzący działalność osiągnął na potrzeby rodziny, zachodzi zbyt odległy związek, aby uznać, iż mamy tu do czynienia z sytuacją uzasadniającą solidarną odpowiedzialność współmałżonka za zobowiązania. Zgodnie z art. 30 § 1 k.r.o., solidarna odpowiedzialność zachodzi bowiem tylko jeżeli jeden z małżonków zaciąga zobowiązanie w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, iż zakup przedmiotów na potrzeby prowadzonej działalności nie jest związany z zaspokojeniem takich potrzeb, które powszechnie zalicza się do zwykłych potrzeb rodziny jak: zapewnienie wyżywienia, mieszkania, środków na wychowanie dzieci itp. Nie można utożsamiać zaciągania zobowiązań, których konieczność wynikała z prowadzonej działalności gospodarczej z zobowiązaniami zaciąganymi w zwykłych sprawach rodziny. Ich zaciągnięcie nie wiąże się bowiem wprost z zaspakajaniem zwykłych potrzeb rodziny. Powód zaciągnął kredyt na potrzeby prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Spłacił długi związane z prowadzoną dotychczas działalnością gospodarczą, a część środków z kredytu przeznaczył na otwarcie nowej firmy pod nazwą Nero (...). Powód przeznaczył również część środków na remont lokalu wykorzystywanego do prowadzenia działalności. Pozwana również korzystała z tego lokalu dla własnej działalności, ale jedynie przez 3 miesiące. Przepis art. 30 k.r.o. stanowi o zwykłych potrzebach rodziny, tj. zakupie żywności, ubrań, utrzymaniu mieszkania, leczeniu etc. Pomimo, że środki uzyskiwane przez powoda z prowadzonej działalności były przeznaczane również na zaspokojenie tych potrzeb, zaciągnięcie kredytu na sfinansowanie działalności gospodarczej nie mieści się jednakże w dyspozycji przepisu art. 30 k.r.o. Zauważył Sąd Rejonowy, że w dniu 14 grudnia 2011 r. strony ustanowiły rozdzielną majątkową, a zatem jedynie przez 4,5 miesiąca od zaciągnięcia kredytu strony miały wspólny majątek, na który składały się również dochody powoda z prowadzonej działalności. Pozwana, pomimo że wyraziła zgodę na zaciągnięcie kredytu przez ówczesnego męża, nie stała się zatem z tego tytułu współdłużnikiem. Jedynie powód korzystał bezpośrednio z kwoty kredytu. Jedynym dłużnikiem jest zatem kredytobiorca. Zdaniem Sądu I instancji odpowiedzialności pozwanej za spłatę kredytu nie można również upatrywać w przepisie art. 45 § 1 k.r.o. Stosownie do przepisu art. 45 § 1 k.r.o., każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Kredyt został zaciągnięty przez powoda na zaspokojenie jego potrzeb związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Spłacenie zadłużenia z tego tytułu nie stanowi zatem nakładu z majątku osobistego powoda na majątek wspólny. Zaciągnięty kredyt nie stanowił bowiem pasywów w majątku wspólnym, a jedynie w majątku osobistym powoda. Powód nadto utracił prawo do występowania z przedmiotowym roszczeniem przeciwko pozwanej na drodze sądowej. Jak stanowi art. 567 § 3 k.p.c., do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, a zwłaszcza do odrębnego postępowania w sprawach wymienionych w paragrafie pierwszym stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Zgodnie z art. 688 k.p.c., do działy spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 k.p.c. Jak stanowi przepis art. 618 § 1 k.p.c., w postępowaniu o zniesienie współwłasności sąd rozstrzyga także spory o prawo żądania zniesienia współwłasności i o prawo własności, jak również wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy. Rozstrzygając spór o prawo żądania zniesienia współwłasności lub o prawo własności, sąd może wydać w tym przedmiocie postanowienie wstępne. Według § 2, z chwilą wszczęcia postępowania o zniesienie współwłasności odrębne postępowanie w sprawach wymienionych w paragrafie poprzedzającym jest niedopuszczalne. Sprawy będące w toku przekazuje się do dalszego rozpoznania sądowi prowadzącemu postępowanie o zniesienie współwłasności. Jeżeli jednak postępowanie o zniesienie współwłasności zostało wszczęte po wydaniu wyroku, przekazanie następuje tylko wówczas, gdy sąd drugiej instancji uchyli wyrok i sprawę przekaże do ponownego

rozpoznania. Postępowanie w sprawach, które nie zostały przekazane, sąd umarza z chwilą zakończenia postępowania o zniesienie współwłasności. Zgodnie z § 3, po zapadnięciu prawomocnego postanowienia o zniesieniu współwłasności uczestnik nie może dochodzić roszczeń przewidzianych w paragrafie pierwszym, chociażby nie były one zgłoszone w postępowaniu o zniesienie współwłasności. Strony przeprowadziły podział majątku w postępowaniu przed Sądem Okręgowym. Wówczas powód nie zgłosił roszczenia w postaci nakładów z majątku osobistego poprzez spłacenie kredytu, za który odpowiedzialność mieliby ponosić małżonkowie. Stosownie zatem do art. 618 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. nastąpiła prekluzja wskazanego roszczenia. Powód nadto nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia, co zakwestionowała strona pozwana. Z akt sprawy egzekucyjnej nie wynika, aby komornik zajął i ściągnął nadpłatę powoda w podatku VAT w kwocie 18.812,34 zł. Zwrotu połowy wskazanej kwoty powód dochodzi natomiast niniejszym pozwem. Powód nie wykazał również, że spłacił kredyt w kwocie 12.378,46 zł. Nie wynika to z załączonej do pozwu historii rachunku bankowego ani z innych dokumentów.

Apelację od tego wyroku złożył powód. Zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a to: art. 233 § 1 k. p. c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wobec dokonania dowolnej w miejsce swobodnej oceny dowodów z pominięciem wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego poprzez bezpodstawne odmówienie wiarygodności konsekwentnym, spójnym i logicznym zeznaniom powoda oraz załączonym dokumentom co do przysługiwania powodowi roszczenia pieniężnego względem pozwanej i przeznaczenia kwoty kredytu na zaspokojenie zwykłych potrzeb rodziny; art. 232 k. p. c. w zw. z art. 6 k. c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie wobec oddalenia powództwa w sytuacji, gdy powód udowodnił - po myśli wskazanych powyżej przepisów - swoje roszczenie co do zasady, jak i co do wysokości; art. 229. k. p. c. w zw. z art. 230 k. p. c. oraz w zw. z art. 231 k. p. c. poprzez ich niewłaściwe niezastosowanie skutkujące oddaleniem powództwa, podczas gdy z uwagi na fakt nieosiągnięcia przez pozwaną żadnego dochodu w okresie spożytkowania środków pochodzących z kredytu stanowiącego podstawę faktyczną powództwa oraz przyznane przez pozwaną fakty co do dokonywanych przez nią wypłat środków pochodzących z kredytu opisanego powyżej, wskazane powyżej normy dotyczące zagadnienia niedowodowych środków ustalenia winny skutkować uwzględnieniem powództwa w całości; sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wobec bezpodstawnego ustalenia, że powodowi nie należy się roszczenie pieniężne objęte pozwem; naruszenie przepisów prawa materialnego, a to 518 § 1 pkt 1 k. c. i art. 405 k. c. poprzez niewłaściwe ich niezastosowanie skutkujące oddaleniem powództwa, podczas gdy: z uwagi na dokonanie przez powoda spłaty wierzyciela - banku, nabył on ex lege na zasadzie subrogacji ustawowej spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty, a tym samym stał się wierzycielem pozwanej w zakresie połowy dokonanej spłaty, wobec dokonania przez powoda całkowitej spłaty wierzyciela pozwana stała się bezpodstawnie wzbogacona kosztem powoda poprzez uchylenie się od obowiązku spłaty zadłużenia. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył,

co następuje :

Apelacja jest bezzasadna. Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k. p. c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wobec dokonania dowolnej w miejsce swobodnej oceny dowodów z pominięciem wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego poprzez bezpodstawne odmówienie wiarygodności konsekwentnym, spójnym i logicznym zeznaniom powoda oraz załączonym dokumentom co do przysługiwania powodowi roszczenia pieniężnego względem pozwanej i przeznaczenia kwoty kredytu na zaspokojenie zwykłych potrzeb rodziny; art. 229. k. p. c. w zw. z art. 230 k. p. c. oraz w zw. z art. 231 k. p. c. poprzez ich niewłaściwe niezastosowanie skutkujące oddaleniem powództwa, podczas gdy z uwagi na fakt nieosiągnięcia przez pozwaną żadnego dochodu w okresie spożytkowania środków pochodzących z kredytu stanowiącego podstawę faktyczną powództwa oraz przyznane przez pozwaną fakty co do dokonywanych przez nią wypłat środków pochodzących z kredytu opisanego powyżej, wskazane powyżej normy dotyczące zagadnienia niedowodowych środków ustalenia winny skutkować uwzględnieniem powództwa w całości. Brawo tezie apelacji Sąd I instancji dokonał obszernej i właściwej oceny materiału dowodowego, w niczym nie naruszając reguły płynącej z przepisu art. 233 k.p.c. Apelacja nie pokusiła się na wskazanie na czym konkretnie to naruszenie miałoby polegać, gdzie dokonana przez Sąd I instancji ocena

dowodów nie jest logiczna , spójna i zgodna z doświadczeniem życiowym. Zarzut stanowi w takiej sytuacji wyłącznie niedopuszczalną polemikę z prawidłowo dokonanyymi przez Sąd meriti ustaleniami. Wbrew tezie apelacji powód nie udowodnił roszczenia co do zasady jak i co do wysokości. Nie ma w szczególności dowodu jaka kwota i w jakim okresie została spłacona przez powoda. Nie doszło także do naruszenia prawa materialnego – art. 518 § 1 pkt 1 i art. 405 k.c. albowiem powód nie mógł nabyć wierzytelności względem pozwanej , skoro pozwana nie jest dłużnikiem.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.